

Door Susan Sjouwerman
Fotografie: Dorian Gray

IK WIL GEEN KIND

Meer stellen kiezen voor een vrijer leven, zonder kinderen en met elkaar. Maar wie bewust kinderloos is, kan rekenen op een spervuur aan vragen en ongewild commentaar. 'Ik vraag ook niet waarom iemand wel kinderen heeft. Waarom moet ik mijn situatie dan steeds uitleggen?'

Tk heb altijd gedacht dat het, net als bij mijn moeder, op een gegeven moment wel zou gaan kriebelen. Maar dat is niet gebeurd. Ik weet hoe het voelt om iets te willen. En dat gevoel heb ik nooit gehad bij moeder worden. (...) Het klinkt bot, maar ik heb er gewoon geen zin in', aldus voormalig hockeyster Fatima Moreira de Melo (42) onlangs in het tijdschrift Linda.

Moreira de Melo en haar partner, tenniscoach Raemon Sluiter, behoren tot een groeiend aandeel Nederlanders dat kinderloos blijft. Van de generatie vrouwen die in 1965 geboren werd en 55 jaar werd in 2020, kreeg 18 procent geen kinderen blijkt uit cijfers van het CBS. Voor ruim de helft van die vrouwen was dat een bewuste keuze. Ter vergelijking: van de vrouwen die geboren zijn in 1943 kreeg slechts 11 procent geen kinderen. Wereldwijd heeft bijna een op de vijf volwassenen inmiddels geen kinderen.

Stellen die in de jaren twintig en dertig van de vorige eeuw trouwden en geen kinderen wilden, waren in Nederland de pioniers van het bewust kinderloze leven. Hoewel deze echtparen te maken kregen met grote politieke en economische instabiliteit tussen twee wereldoorlogen in, wijst onderzoek van de Radboud Universiteit

en de KU Leuven uit dat hun keuze om geen kinderen te krijgen ook wel degelijk te maken had met andere zaken: de toenemende individualiteit, de afnemende macht van de kerk en een voorkeur voor een meer moderne levensstijl, met de nadruk op het realiseren van loopbaanambities.

Begrip voor hun beslissing was er nauwelijks, ook niet in de deenia daarna. Lisette Schuitemaker (66), auteur van het boek *Gelukkig zonder kinderen* en zelf bewust kinderloos, weet zich dat nog te herinneren. 'Toen ik jong was dacht ik dat het tragisch was als mensen geen kinderen hadden. Het idee dat mensen ervoor kozen geen kinderen te krijgen, was in mijn jeugd bijna onbestaanbaar.'

De echtparen van nu durven zich doorgaans wel uit te spreken over hun voorkeur voor een leven met z'n tweeën. Miljpaalen in het leven, zoals trouwen en kinderen krijgen, worden door huidige generaties niet meer als standaard gezien, zegt Schuitemaker. Toch is een bewust kinderloos bestaan niet vanzelfsprekend. De afwezigheid van kinderen leidt nog steeds tot onbegrip bij de omgeving en op zijn minst tot vragen over het waarom. →

Van de vrouwen die in 1965 geboren zijn, is 18 procent kinderloos. Voor ruim de helft was dat een bewuste keuze.

FOTOGRAFIE: DORIAN GRAY/ISTOCK

fd persoonlijk | zaterdag 29 mei 2021 | 37

38 | zaterdag 29 mei 2021

'We hebben drie jaar in Zuid-Afrika gewoond. Zonder kinderen pak je je spullen en ga je'

Die vragen komen van familieleden, van vrienden en collega's, maar ook van wildvreemden, weet hippisch ondernemer Wendy Plomp (38). 'In de paardenwereld zijn veel vrouwelijke ondernemers. Op netwerkevenementen wordt mij regelmatig gevraagd of ik kinderen heb, maar komt vaak ook de vervolgvraag of het bewust is dat ik ze niet heb. Dat kan ongemakkelijk zijn. Mensen beseffen niet dat zo'n vraag emoties kan oproepen.'

Gestructureerd leven
De beweegredenen om kinderloos te blijven zijn uiteraard persoonlijk, maar wetenschappelijke studies laten wel patronen zien. Ook Schuitemaker kwam een hoop overeenkomsten tegen toen ze voor haar boek zeventig mensen van over de hele wereld interviewde over hun leven zonder kinderen. Het door haar meest gehoorde argument komt overeen met de verklaring van oud-hockeyster Moreira de Melo. 'Ze hebben de wens niet en ze voelen de drang niet. Die hebben ze nooit gevoeld.'

Behalve op het uitblijven van een kinderwens wijzen veel gewenst kinderlozen op het grote belang dat ze aan vrijheid hechten. Een onderzoek van de Universiteit van Göteborg onder Zweedse vrouwen zonder kinderen concludeert dat het over twee vormen van vrijheid gaat. Enerzijds is het de vrijheid om te gaan en staan waar je wilt. Anderzijds gaat het om vrij zijn van de verplichtingen en risico's die het ouderschap met zich meebrengt. 'Dat laatste gaat over het soort leven dat je wilt leiden. Een kind moet nu eenmaal gevoeld en aangekleed worden en weggebracht en gehaald worden op bepaalde tijdstippen. Je leeft in een stramien', aldus Schuitemaker.

'IK VIND KINDEREN TE DRUK EN HEB ZE LIEVER NIET OM ME HEEN'

Wendy Plomp (38), paardenfokker en adviseur voor hippisch ondernemers, en Justin Rademaker (38), ingenieur bij ASML. Ze wonen in Tull en 't Waal (omgeving Nieuwegein).

Wij kennen elkaar al ons hele leven: onze moeders zaten samen op zwangerschapsgymnastiek. Van jongs af aan speelden we bij elkaar thuis. Op de middelbare school kwamen we weer bij elkaar in de klas terecht. We waren wel bevriend, maar niet verliefd', vertelt Wendy Plomp. 'Toen we allebei eenmaal werken en elkaar een beetje uit het oog verloren waren, hebben we via Facebook weer contact gekregen.'

'Van het een Justin is toen bij mij ingetrokken op de boerderij. We wonen nu zes jaar samen.' Voor Plomp was altijd al duidelijk dat ze geen moeder wilde worden. 'Ik heb me nooit kunnen betrappen op zulke gevoelens. Ik heb weinig met kinderen. Ik vind ze te

druk en heb ze liever niet om me heen.'

Bij Rademaker stond een kinderwens niet zo op de radar. 'Ik vind mijn werk heel leuk en ik ben nogal avontuurlijk ingesteld. De vrijheid om te duiken of te mountainbiken op plekken die niet zo geschikt zijn voor kinderen is prettig.'

'Ik vind kinderen heel leuk en heb helemaal niet het gevoel dat mijn leven zonder kinderen compleet is.' 'Toen ik net met Wendy was, heb-

ben we niet over kinderen gesproken. Daarna deden we dat sporadisch. Zij bracht het onderwerp meestal naar voren, omdat ze mij het vaderschap zou ontmenen. Ik heb vooral in mijn hoofd gehad dat wij allebei te veel concessies zouden moeten doen aan ons leven met ons werk, het reizen en de paarden. Na een jaar of drie is het gesprek uitgedoofd. Het was goed zo. Nu zeggen we vaak tegen elkaar: blij dat we geen kinderen hebben.'

Veel kinderloze paren vinden de vraag waarom ze geen kinderen hebben impertinent.

Dat gestructureerde leven, waarin kinderen veel aandacht opeisen, spreekt consultant Sharine de Rooij (43) en onderzoeksverslaggever Koen de Regt (43) niet aan. 'Wij leven op een andere manier dan het gemiddelde gezin. Ons sociale leven is niet veel drukker dan dat van andere mensen, maar we reizen veel. We hebben drie jaar in Zuid-Afrika gewoond - dat zouden we zo weer doen. Zonder kinderen pak je je spullen en ga je gaat', vertelt De Rooij.

De Regt vult aan: 'Toen ik algemeen verslaggever was kon ik 's ochtends gebeld worden dat ik 's middags op het vliegtuig naar Curaçao moest. Dan is het handig dat je geen kinderen hebt.'

Niet kwetsend bedoeld
Ook bij hippisch ondernemer Wendy Plomp en haar partner, Justin Rademaker (38), gaat het er anders aan toe dan in veel gezinnen gebruikelijk is. Ze zijn ervan overtuigd dat het werk dat ze doen niet haalbaar zou zijn als er kinderen waren. 'Ik leef in het ritme van de paarden', vertelt Plomp. 'Ik begin in de ochtend met voeren en blijf de hele dag met ze bezig. En dan heeft mijn andere bedrijf ook nog aandacht nodig.'

Haar partner werkt ook rustig zeven dagen per week en is normaal gesproken veel in de Verenigde Staten. 'Mijn werk en privéleven zijn volledig met elkaar verweven, zeker door het thuiswerken', zegt Rademaker. 'Ik ga 's ochtends twee uur mountainbiken, tussen het werk door loop ik een heel eind met de hond en 's avonds ga ik ook weer aan de slag. In de zomer help ik mee in de wei en op stal.' Consultant Sharine de Rooij constateert dat het niet hebben

fd persoonlijk | zaterdag 29 mei 2021 | 39

'HET GEVOEL DAT IK GRAAG KINDEREN WILDE KWAM NOOIT'

Sharine de Rooij (43), consultant bij digitaal transitiebureau Newcraft, en Koen de Regt (43), onderzoeksverslaggever bij RTL Nieuws. Ze wonen in Amsterdam.

Ikleerde Koen in 2004 kennen in Tilburg, via onze studie. Met carnaval sloeg de vonk over. In 2012 zijn we getrouwd. Daarmee zijn we in onze omgeving een uitzondering: bijna iedereen heeft kinderen, maar bijna niemand is getrouwd', zegt Sharine de Rooij. 'Al voor mijn studententijd wist ik dat ik waarschijnlijk geen kinderen wilde. Ik heb er daarna met vriendinnen veel gesprekken over gevoerd en ben daarin best uitgesproken geweest. Sommige vrienden dachten: wacht maar, dat komt nog wel. Dat heb ik heus in mijn achterhoofd gehouden, maar het gevoel dat ik wel graag kinderen wilde kwam nooit.'

Koen de Regt: 'Ik stond erin zoals veel mannen er denk ik in staan: stellen mét kinderen voor wie dat geldt', aldus De Regt. 'Een voordeel is dat wij niets met mensen hoeven omdat ze toevallig de ouders zijn van een kind dat bij onze dochter in de klas zit. En we hoeven ook niet naar een ouderborrel. Aan de andere kant: wij kunnen dan ook weer niet uit elkaar klappen van trots omdat ons kind mag optreden in "The Voice Kids".'

ik had er nooit zo over nagedacht en toen Sharine zei dat ze geen kinderen wilde, vond ik dat oké. Als zij wel graag kinderen had gewild, was dat voor mij ook goed geweest.'

Even wennen
Volgens Schuitemaker zitten er vaak goede intenties achter vragen naar een kindervens. 'Mensen zijn gelukkig met hun kinderen en hopen dat iemand anders dat ook zal ervaren.' Maar ze ziet ook een on aardige kant aan die interesse, al is die vaak onbewust. 'In een sociale groep zien mensen graag dat iedereen hetzelfde is. Als ze jou op zaterdagochtend ergens op een terras cappuccino zien drinken, hadden ze stiekem liever gezien dat je net als zij naar de Jumbo moest om luiers te kopen.'

Ook moet de samenleving nog altijd wennen aan het feit dat niet iedereen kinderen verlangt, stelt

Er zit een on aardige kant aan de interesse. We zien graag dat iedereen hetzelfde is

fd persoonlijk | zaterdag 29 mei 2021 | 40

de auteur. 'We hebben ouderschap geaccepteerd als een vast onderdeel van het leven. Als de zon die iedere dag opkomt. We zijn er nog niet aan gewend dat zes op de dertig kinderen in een schoolklas later geen eigen kinderen op de wereld zetten.'

Teken van zelfkennis
Of het egoïstisch is om geen kinderen te willen? Veel geïnterviewden in het boek van Schuitemaker kregen het verrijkt dat ze hun eigen geluk vooropstelden. Ook zij kreeg die vraag toen ze ouder werd en de deur naar het ouderschap bijna gesloten was. 'Je kunt het ook om draaien: is het zelfzuchtig om wel kinderen te willen? Ik denk dat we allemaal het grootste geluk vinden in het lopen van een eigen weg. Ik vind het niet egoïstisch. Het is eerder een teken van zelfkennis.' In dat kader denk een deel van de huidige generatie jonge echtparen ook aan het klimaat en de overbelasting van de aarde. Schuitemaker noemt ze GINK's: Green Inclinations, No Kids.

Hoewel het duurzaamheidsargument zeker niet de boventoon voerde bij de keuze van De Rooij en De Regt, zien zij het wel als een oplichting die te maken krijgen met klimaatverandering. 'Ik weet dat ik me zorgen zou maken over mijn kinderen', zegt De Regt. 'Ik kan het nieuws over de branden en ontbossing in de Amazone nu al niet aanhoren.'

De Regt benadrukt dat hij en zijn vrouw geen kinderen hebben gekregen omdat ze die keuze nu eenmaal zo gemaakt hebben. 'Niet vanwege het milieu of omdat we alleen maar aan onze carrières wilden werken of omdat we graag veel reizen. Gewoon omdat het zo is. En daar hebben we profijt van. We kunnen van het ene op het andere moment besluiten naar Rome te gaan. Daar hebben we afgelopen zomer heerlijk rustig rondgelopen met z'n tweetjes.' □